

[Freddy Madsen.]

og andre mellemuddannelser, som vi allerede har set tendenser til for den sidste årgang. Eller sagt lidt mere ligefrem: en adgangsbegrænsning allerede på dette trin efter de mest asociale kriterier.

Der er således indlagt i denne specielle ungdomsydelse, at først og fremmest de svagest stillede vil have vanskeligere ved at gå i gang med en uddannelse. Netop i den nuværende situation med den betydelige arbejdsløshed er dette yderligere katastrofalt.

Med hensyn til lånene vil omlægningen fra statslån til statsgaranterede lån betyde en meget alvorlig fordyrelse af studiet. Der er foretaget direkte opgørelse af det. Vi ved, at renten er væsentlig højere, og at den oven i købet løber under hele uddannelsesforløbet, og de beregninger, der er foretaget, viser, at i det mest ekstreme tilfælde ganske vist, nemlig med en 10-årig uddannelse, betyder det, at et maksimalt lånebeløb på 120.000 kr. til den tid, når det skal tilbagebetales, er nået op på i alt 235.000 kr., og det, der kræves til den tid, er en årlig tilbagebetaling på 40.000 kr.

Jeg ser nok, der kan være problemer på forskellige leder med hensyn til tildelingen af uddannelsesstøtten, idet der naturligvis finder misbrug sted på den måde, at de, som i ly af skattelovgivningen ved hjælp af afskrivninger osv. kan få bragt deres skattepligtige indkomst ned, opnår, at deres børn kan få andel i uddannelsesstøtten, mens en række mennesker, almindelige mennesker, hvor f. eks. mand og kone arbejder, er udelukket fra, at deres børn kan få den. Der er naturligvis urimeligheder, men dem må man komme til livs på anden måde, efter vores opfattelse sikkert gennem indførelse af en bruttoindkomst som grundlag for uddannelsesstøtten. Ad den vej må man regulere det, så det bliver rimeligt og retfærdigt. Men det foreliggende er jo først og fremmest et nedskæringsforslag.

Arnfast (CD):

Centrum-demokraternes principielle holdning er, at vi burde have en ungdomsydelse helt til det tyvende år, som kunne dække de uddannelser, den enkelte måtte ønske, skulle vi kalde det en basisuddannelse, og derefter burde der være lånemuligheder til

videregående uddannelser uanset forældreindtægter og andre kriterier. Det er det principielle.

Det foreliggende forslag er jo en del af spareforliget, og hvis det er muligt at få lovforslaget igennem, så vil vi ikke hindre det i udvalget.

Med hensyn til at udskyde de tiloversblevne midler fra det ene år til det andet går vi ind for dette. Derved vil vi også undgå den fristelse, der ligger for folk til, når de ser disse penge, straks at ønske dem udlodtet til dem, der i øjeblikket, i året 1974 eller 1975, studerer. Jeg ved godt, at jeg er ved at nærme mig det næste punkt på dagsordenen, men jeg vil gerne nævne det, for nu har vi holdt brandvagt her — den højtærede undervisningsminister og vi andre — siden kl. 11, og vi skal igen på den kl. 19, så hvis man vil tilgive mig, at jeg lige nævner mit standpunkt til det kommunistiske forslag og så slutter her.

Steen Folke (VS):

Igennem de sidste år er der sket en stadig forringelse af de uddannelsessøgendes levevilkår og en udhuling af Statens Uddannelsesstøtte. Det startede faktisk under den forrige socialdemokratiske regering, er blevet fortsat under venstreregeringen, og nu ligger der altså her et forslag på bordet, som yderligere, hvis det bliver gennemført, markant vil forringe de uddannelsessøgendes vilkår.

Som bekendt skal ifølge forslaget statslånene til studiestøtte afskaffes og erstattes af private, statsgaranterede studielån i banker og sparekasser, og samtidig skal de 16-17-årige ikke mere kunne få penge fra Statens Uddannelsesstøtte, men derimod en ungdomsydelse. Jeg mener i lighed med DKPs ordfører, at ungdomsydelsen vil være et tilbageskridt, og jeg skal ikke kommentere det nærmere i øvrigt.

Hele forslaget er naturligvis et led i de almindelige nedskæringer over for uddannelserne og de sociale områder. Det siger sig selv, at bankernes finansfolk ser meget positivt på dette forslag. Til gengæld vil dets gennemførelse få katastrofale følger for tusindvis af unge under uddannelse. Først og fremmest vil det gå ud over unge fra de økonomisk dårligst stillede hjem, og det vil især sige arbejderbørn, som ikke vil turde